

निवडणूकीसंबंधी गुन्ह्यात तातडीने
आरोपपत्र दाखल करण्याबाबत

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र

परिपत्रक क्र. रानिआ/मनपा २००५/प्र.क्र. १४/का.०५

नवीन प्रशासन भवन, मंत्रालयासमोर,

मादाम कामा रोड, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक :- १२/०४/२००५

परिपत्रक

नुकत्याच पार पडलेल्या २ महानगरपालिकांच्या, ५ नगरपरिषदांच्या व १५९२ ग्रामपंचायतींच्या निवडणूकीच्या वेळी असे स्पष्ट झाले की, स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूकांमध्ये अतिशय चुरस असते. या चुरसीचे पर्यावसन निवडणूक विषयक गुन्ह्यांमध्ये बरेचदा होते. यामध्ये प्रतिस्पर्धी उमेदवारांना आणि त्यांच्या समर्थकांना धमकावणे, त्यांना मारहाण करणे, त्यांच्या प्रचार साहित्याची नासधूस करणे, असे गुन्हे असतात. नुकत्याच पार पडलेल्या निवडणूकांमध्ये एका समर्थकांचा खून देखील झाला. ही गुन्हेगारी कमी करण्याच्या दृष्टीने पोलिसांनी वेळीच कार्यवाही करणे आवश्यक आहे. पोलिसांनी वेळीच कार्यवाही केल्यास गुन्हेगाराला जरब बसून गुन्ह्यांचे प्रमाण कमी होते व निवडणूका शांततेत पार पडण्यास मदत होते.

२. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूका शांततेत पार पाडण्यासाठी व त्यामध्ये हिंसाचार होवू नये यासाठी पोलिसांनी गुन्ह्याची नोंद तात्काळ घ्यावी व अशा गुन्ह्यांमुळे ज्या अधिनियमांचा भंग झाला असेल, उदाहरणार्थ, मालमत्ता विद्रुपीकरण प्रतिबंधक कायदा, भारतीय दंड संहिता अथवा संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थांविषयक अधिनियम व त्या खालील नियमान्वये गुन्हे नोंदवावे. तसेच निवडणूकीच्या दिवशी घडणाऱ्या गुन्ह्यांबाबत देखील संबंधित अधिनियमाखाली तात्काळ कारवाई करावी. या गुन्ह्यांमध्ये बोगस मतदान करणे, मतदाराची ओळख पटविण्यासाठी बनावट कागदपत्रांचा

- १) मालमत्ता बाबतची कागदपत्रे तसेच नोंदणी खत इत्यादी,
- १०) शस्त्रास्त्र परवाना,
- ११) परिवहन प्राधिकरणाने दिलेला वाहक परवाना (Conductor Licences)
- १२) निवृत्त कर्मचा-यांचे पेंशन पासबुक/पेंशन पेमेंट ऑर्डर,
- १३) निवृत्त कर्मचा-यांच्या विधवा/अवलंबिता प्रमाणपत्र
- १४) आयोगाने ज्या दिवशी निवडणुकीचा कार्यक्रम निर्गमित केला असेल त्या दिवसाच्या आदल्या दिवशीपर्यंत दिलेले रेल्वे पासचे ओळखपत्र,
- १५) अपंगत्वाचा दाखला,
- १६) स्वातंत्र्यसैनिकाचे ओळखपत्र,
- १७) मतदान केंद्राध्यक्षास मतदाराची ओळख समाधानकारकरित्या पटेल असे अन्य कोणतेही कागदपत्र

२. भारत निवडणूक आयोगाकडील मतदार ओळखपत्र किंवा वरील नमूद ओळखपत्रांपैकी कोणतेही एक कागदपत्र पाहून ओळख पटल्याशिवाय मतदारास मतदान करू देऊ नये.

३. याबाबत मतदानाचे दिवसापूर्वी प्रसिध्दी द्यावी.

राज्य निवडणूक आयुक्त यांच्या मान्यतेने,

(महेन्द्र ब. वारभुवन)
सहायक आयुक्त,
राज्य निवडणूक आयोग

प्रति,
सर्व विभागीय आयुक्त
सर्व महानगरपालिका आयुक्त,
सर्व जिल्हाधिकारी (मुंबई व मुंबई उपनगर वगळून)